

V FOR VENDETTA

Proposta didàctica de Ramon Breu

SINOPSI-COMENTARI

Recorda, recorda,
el cinc de novembre.
El complot de la pólvora
mai no l'hem d'oblidar.

En una Anglaterra del futur, després de la III Guerra Mundial, *V for Vendetta* narra la història de la jove Evey, salvada d'una situació extrema per un emmascarat, anomenat V, que lluita per tornar la llibertat a una societat asfixiada per un sistema corrupte. Carismàtic i expert en l'art del combat, V rememora la figura històrica de Guy Fawkes, que va voler destruir el Parlament britànic, i demana als ciutadans que lluitin contra la tirania i l'opressió. Quan Evey descobreix la veritat sobre el misteriós passat de V, també descobreix la veritat sobre ella mateixa i es transforma en l'aliada del venjador en la cursa per restaurar la llibertat i la justícia en una societat colpejada per la crueltat i la corrupció.

Inspirada en diversos films —*1984* (1984), de Michael Radford; *Fahrenheit 451* (1966), de François Truffaut o *If* (1968), de Lindsay Anderson—, *V for Vendetta* ens vol prevenir contra els perills que engendra la corrupció, el control, la manipulació i la repressió per part del poder.

El cap d'aquest règim totalitari és el líder (el conductor, el duce, el führer, el caudillo...) Sutler, interpretat per un magnífic John Hurt, que apareix sempre adreçant-se als seus súbdits des de grans pantalles. No és casualitat que Hurt fos qui va interpretar el paper de Winston Smith a *1984*, film basat en la novel·la de George Orwell, on un dirigent totalitari omnipresent, el Gran Germà, controla la població des de grans pantalles...

El govern de Sutler es fonamenta en la por, i per garantir la submissió dels seus ciutadans fa servir uns mitjans de comunicació absolutament controlats, però també tota una sèrie de mecanismes intimidatoris com ara la policia secreta, la vigilància ininterrompuda, els camps d'internament i la constant amenaça de perills imminents i apocalíptics. La censura, la propaganda i la manca de llibertat d'expressió són a l'ordre del dia. Acabar amb les minories és, per a aquest règim, un *crim necessari*. Una societat que creu que un govern feixista és la manera més *pràctica* de dirigir un país: *No preguntis. Deixa que el partit s'encarregui de tot, i, sobretot, no criticis l'autoritat...*

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Títol: *V for Vendetta*.

Director: James McTeigue

Guió: Andy Wachowski i Larry Wachowski, basat en la novel·la il·lustrada de David Lloyd, publicada per Vertigo DC comics.

Producció: Joel Silver; Grant Hill, Andy Wachowski i Larry Wachowski

Producció executiva: Benjamin Waisbren

Director de fotografia: Adrian Biddle, BSC

Disseny de producció: Owen Paterson

Muntatge: Martin Walsh, ACE

Efectes especials: Dan Glass

Música: Dario Marianelli

Països: Regne Unit/ Alemanya, 2006.

Durada: 128 minuts

Intèrprets: Natalie Portman (Evey); Hugo Weaving (V); Stephen Rea (Inspector general Finch); Stephen Fry (Deitrich); John Hurt (Adam Sutler); Tim Pigott-Smith (Creedy); Rupert Graves (Dominic); Roger Allam (Lewis Prothero); Ben Miles (Descomb); Sinead Cusack (Delia Surridge); Natasha Wightman (Valerie); John Standing (Lilliman); Clive Ashborn (Guy Fawkes).

PANTALLA D'ACTIVITATS

1. Escriviu la sinopsi de *V for Vendetta*.
2. Què se'ns explica de Guy Fawkes a la pel·lícula? Investigueu de quina forma es recorda avui en dia aquest personatge a Anglaterra.
3. Analitzeu els personatges principals del film a través d'aquest esquema:

	Aspecte	Ideologia	Evolució al llarg de la pel·lícula
Evey V Sutler, el líder Inspector Finch Deitrich Creedy			

4. Elaboreu una llista dels símbols i de formes d'actuació feixistes que apareixen en la societat que ens presenta el film.
5. La televisió és molt present en el film. Per què creieu que els guionistes li han donat tanta importància?
6. Resumiu les idees fonamentals que diu V en la seva al·locució televisiva. Què vol dir que *les paraules sempre conservaran el seu poder*?
7. V i Deitrich tenen a casa seva objectes prohibits pel règim; se'ls anomena *materials objectables*. Per què creieu que estan prohibits? Quina mena d'objectes prohibien les dictadures feixistes del segle XX? Per què?
8. Expliqueu la història de la família d'Evey.
9. Debateu si esteu d'acord o no amb aquestes frases de V: *El poble no hauria de témer els governants, els governants haurien de témer el poble. La violència es pot fer servir per fer el bé.*
10. A V li agrada molt la pel·lícula *El comte de Montecristo*. En quina novel·la es basa? Quin aspecte important de l'argument d'aquest relat creieu que li pot interessar especialment?
11. V va matant diversos personatges: el predicador televisiu Prothero, el bisbe Lilliman, la doctora Delia Surridge... Per què ho fa? Què us semblen aquestes accions?
12. V simula que Evey és detinguda i torturada per la policia del règim. Què pretén aconseguir? Opineu sobre els mètodes que fa servir.
13. A la cel·la Evey rep el diari de Valery Page. Què se'ns explica a través d'aquest personatge? Va existir realment?
14. Parlem del final del film. Què deu simbolitzar que el poble de Londres, amb les màscares de V, prengui pacíficament el centre de la ciutat? Com interpreteu la frase *Aquest país necessita alguna cosa més que un parlament, necessita esperança*?

LLENGUATGE I TÈCNiques AUDIOVISUALS

1. En *V for Vendetta* observem diversos *flash-backs*, per exemple quan se'ns explica la història de la mort dels pares d'Evey. En el *flash-back* o *salt enrere* ens trobem que el film no segueix l'ordre cronològic i es retrocedeix en el temps. Quins altres *flash-backs* trobem a la pel·lícula?
2. També en el film es pot veure una bona mostra d'un tipus de muntatge, l'anomenat *paral·lel*. En el muntatge paral·lel dues o més escenes, que passen en moments i en llocs diferents, se'ns van mostrant alternativament als espectadors per crear un estat d'ànim o una associació d'idees. Identifiqueu una seqüència presentada en muntatge paral·lel.
3. En el tram final de *V for Vendetta* el ritme del film augmenta. Com s'aconsegueix?
4. Busqueu informació sobre els guionistes del film. Segur que tindreu una sorpresa. Quina relació trobeu entre les pel·lícules més importants dels germans Wachowski i *V for Vendetta*?

PANTALLA DE LECTURES

GUY FAWKES I LES GUERRES DE RELIGIÓ

El dia 5 de novembre de cada any es commemora a Anglaterra i a diversos indrets dels Estats Units, Austràlia, Canadà i Nova Zelanda l'anomenat *The Gunpowder's Plot* (el Complot de la Pólvora), un atemptat contra l'edifici i les institucions del Parlament britànic que, sense que s'arribés a materialitzar, va servir d'excusa, al segle XVII, per endurir la política de discriminació religiosa contra els catòlics. La paraula *guy* (ninot, espantall) coincideix amb el nom del conjurat més famós, Guy Fawkes, que fou penjat a la forca. Un ninot que representa Fawkes és cremat, entre petards i focs artificials, cada 5 de novembre.

El descobriment de la conspiració del 5 de novembre de 1605, abans que es produís l'atemptat, va impedir el derrocament de la dinastia protestant dels Tudor, personificada per en Jaume I d'Anglaterra i VI d'Escòcia; així com la possible entronització d'un monarca catòlic, previsiblement el seu fill Carles, degudament instruït en els dogmes de l'Església de Roma.

La difunta Isabel I havia mostrat una especial animadversió contra els catòlics; per exemple, els va prohibir les seves misses i els va obligar a assistir als oficis dels anglicans. Isabel, excomunicada pel Papa l'any 1570, es va encarregar d'executar el 1587 —uns anys abans de l'episodi de l'Armada Invencible— la reina d'Escòcia, coneguda com a *Bloody Mary*, Maria la Sanguinària; per allunyar la possibilitat d'un cop d'estat dels seguidors de l'Església de Roma. Quan la va succeir Jaume I, casat amb la reina catòlica Anna de Dinamarca, es

va creure que se suavitzarien les lleis anticatòliques. Però va passar tot el contrari: es van endurir.

El 26 de març de 1604, els dirigents catòlics Robert Catesby, Thomas Wintour, Jack Wright i Thomas Percy es van reunir secretament per intentar acabar amb la tirania i la repressió anglicanes. Unes setmanes més tard, Catesby va demanar a un cinquè conjurat, Guy Fawkes, que s'entrevistés amb el condestable de Castella, Juan de Velasco, que era a Londres per negociar un tractat de pau amb Anglaterra, després de 20 anys de guerra entre les dues nacions, que, conegut com el Tractat de Somerset, se signaria mesos després.

Fawkes tenia una llarga experiència en qüestions bèl·liques. Havia lluitat als Països Baixos en una unitat d'exiliats catòlics anglesos sota bandera espanyola. El pla que a poc a poc es va anar dissenyant consistia a col·locar diverses càrregues de pólvora als soterranis del Parlament per fer-les esclatar en la cerimònia d'obertura de les sessions. Els conspiradors, que finalment van arribar a ser-ne tretze, van llogar una dependència al soterrani del Parlament, on a poc a poc van anar emmagatzemant 36 barrils de pólvora, i van esperar que el rei obrís oficialment les sessions a principis d'octubre de 1605 per fer-los explotar. Però una epidèmia de pesta va obligar a ajornar la cerimònia fins al 5 de novembre.

Deu dies abans, un noble catòlic, William Parker, baró de Monteagle, va rebre una carta anònima on se l'avisava del perill que corria si assistia a la cerimònia del rei. Paral·lelament, a la policia de Londres també li van arribar informes dels seus espies. El cert és que el 4 de novembre, el cap de seguretat del Parlament va rebre ordres d'inspeccionar els soterranis del Parlament i allí es trobà amb Guy Fawkes, que ultimava els preparatius de l'atemptat. Sotmès a tortura, Fawkes va revelar el nom de la resta dels conspiradors. Alguns foren capturats i executats a l'acte. Fawkes i altres foren sotmesos a judici i executats davant del mateix lloc que havien planejat destruir. Per assistir a les execucions es va fer pagar entrada com a qualsevol espectacle de masses.

Encara que el soterrani on es va dipositar la pólvora va desaparèixer en un incendi l'any 1834, des d'aquell 5 de novembre de 1605 la guàrdia del Parlament ha seguit registrant l'edifici cada any, com a preàmbul a la cerimònia d'inici de les sessions parlamentàries.

Després del frustrat cop d'estat, les conseqüències sobre els catòlics no es van fer esperar. Se'ls va prohibir servir com a oficials a l'exèrcit, se'ls va estigmatitzar socialment i se'ls va privar del dret al vot fins ben entrat el segle XIX. Des de llavors, a més, es va instaurar la celebració de l'episodi encenent fogueres i cremant ninots amb l'efígie de Guy Fawkes, per donar gràcies a Déu per haver impedit l'acte criminal i protegir el poble escollit —els protestants— de la conspiració catòlicoromana. Malgrat que, anys més tard, Carles I, també casat amb una catòlica, va voler acabar amb la commemoració, els radicals protestants van aconseguir mantenir-la com a símbol de la unitat i la consciència protestant.

A mitjan del segle XIX, el dia de Guy Fawkes ja va perdre el significat patriòtic i anticatòlic, de manera que el Parlament va prendre la decisió de retirar-lo del calendari oficial deixant-lo com a festa popular. Amb el temps, la imatge de Guy Fawkes va ser substituïda per la d'altres personatges odiats com l'irlandès Charles Parnell, el Papa de Roma, el tsar de Rússia, Adolf Hitler o Margaret Thatcher...

S'ha interpretat el costum de cremar efigies de personatges odiats pel poble, com ara Guy Fawkes, com a part d'un culte pagà que probablement es remunta a l'antiguitat. Fins i tot no es pot descartar la possibilitat que les falles valencianes naixessin com a reacció a la festa del foc protestant anglicà, que es burlava del Papa de Roma i dels catòlics.

http://www.etnografo.com/complot_de_la_polvora.htm

Traducció i adaptació de CinEscola.

Activitats

1. Què és l'anglicanisme? I el protestantisme? Quan i per què van aparèixer?
2. Quines diferències hi ha entre anglicanisme i catolicisme?
3. Què era l'*Armada Invencible*? Per què, durant els segles XVI i XVII, Espanya i Anglaterra van estar enfrontades?
4. Com valoreu l'acció que volien dur a terme Guy Fawkes i els seus correligionaris? Tenien altres alternatives?
5. Què s'amagava darrere les guerres de religió dels segles XVI i XVII?

LA SETMANA TRÀGICA DE BARCELONA: UNA INSURRECCIÓ POPULAR D'ARA FA CENT ANYS.

Amb el nom de Setmana Tràgica és coneguda la revolta popular de signe antimilitarista i anticlerical que esclatà a Barcelona pel juliol de 1909. L'origen immediat en fou l'oposició al relançament de l'aventura colonial marroquina, promoguda pels interessos miners del Rif; el 9 de juliol d'aquell any una operació de policia per protegir el ferrocarril miner prop de Melilla encengué un veritable conflicte bèl·lic, i el ministre de la guerra del govern de Maura, general Linares, decidí de trametre a l'Àfrica un cos expedicionari de més de 40.000 homes, reservistes casats i amb fills en llur majoria, i —potser com a *mesura punitiva*— trets en bona part de Catalunya. (...) L'embarcament de tropes a Barcelona començà l'11 de juliol, i es produïren els dies següents manifestacions antibel·licistes i incidents al port i pels carrers, enmig d'un clima d'irritació popular, compartit pels partits republicà, radical i socialista, contra una guerra incompresa. Del 19 al 25 de juliol, els aldarulls i xocs amb la policia se succeïren diàriament, mentre l'ambient es radicalitzava, ajudat per les campanyes de la premsa esquerrana i malgrat les mesures d'ordre públic del

governador Ángel Osorio y Gallardo. El dilluns dia 26 les forces obreres convocaren la vaga general contra la guerra, estesa a les principals localitats de Catalunya. (...) Espontàniament, la protesta desbordà el comitè de vaga i prengué un aire insurreccional no previst, sense que els partits republicans en volguessin assumir la direcció. Barcelona, isolada de la resta del país, es cobrí de barricades, i el poble es féu amo del carrer, però la revolta, mancada d'orientació política i d'objectius concrets, es transformà en un moviment caòtic i incoherent, i manipulada per les directrius ambigües, demagògiques i desmobilitzadores dels caps radicals, fou canalitzada vers l'incendi d'esglésies i convents (...). En total, foren destruïts uns vuitanta edificis religiosos —la meitat dels de la ciutat— i foren morts —fet excepcional— tres sacerdots; també es desenterrà els cadàvers d'algunes religioses de clausura, els quals foren passejats per la ciutat en un macabre espectacle d'anticlericalisme supersticiós i primitiu.

L'arribada de noves forces militars i el deteriorament intern de la revolta canviaren el signe de la lluita el dia 28. El 30 la tropa dominava els darrers focus rebels, i el dilluns dia 2 d'agost la normalitat era completa. El balanç de les víctimes fou de 3 morts i 27 ferits entre les forces de l'ordre (dades oficials); i de 75 a 100 morts, amb centenars de ferits, entre la població civil. La immediata repressió, que tingué el suport de la burgesia barcelonina, malgrat algunes veus de concòrdia, com la de Joan Maragall, fou molt forta, però també molt arbitrària. Foren suspesos periòdics d'esquerra, i clausurats més de 150 centres culturals obrers i escoles laiques; hi hagué gairebé dos milers de processats per les jurisdiccions civils i militars, i aquesta última dictà nombroses penes de mort, cinc de les quals foren executades.

L'afusellament de Francesc Ferrer i Guàrdia —en qui les autoritats volgueren concentrar la intencionalitat repressiva i exemplar— com a *autor i cap de la rebel·lió*, desencadenà una gran campanya internacional de protesta, que fou causa de la immediata caiguda del govern de Maura i de la pujada al poder dels liberals.

Joan B. Culla. *La Setmana Tràgica*. GEC.

Activitats

1. Què penseu que vol dir *mesura punitiva*? Contra què i contra qui es devia aplicar aquesta mesura?
2. Investigueu el sistema de quintes o de servei militar que funcionava a Espanya a principis del segle XX, i arribeu a unes conclusions.
3. Es diu que la revolta de la Setmana Tràgica fou una insurrecció *acèfala*. Què vol dir això? Creieu que han de ser així, les revoltes?
4. El poder governamental va aprofitar els fets de la Setmana Tràgica per intentar esborrar el teixit obrerista, republicà i laic de Catalunya. Busqueu altres exemples de situacions en què després d'una revolta violenta, el poder aprofita

aquest impacte per desfermar una repressió indiscriminada i a gran escala per esclafar els seus adversaris. Reflexioneu sobre aquest fenomen.

5. Qui era en Francesc Ferrer i Guàrdia? Fou realment l'instigador de la Setmana Tràgica? Per què el govern el va inculpar?

ELS CIBERREBELS DE CUBA DESAFIEN EL CONTROL DE L'ESTAT

Una xarxa clandestina cada cop més nombrosa de joves armats amb llapis de memòria, càmeres digitals i connexions il·legals a Internet està provocant molts maldecaps a les autoritats cubanes des de fa uns mesos, perquè es difonen notícies que els mitjans de comunicació estatals intenten silenciar.

Recentment, estudiants d'una prestigiosa facultat d'informàtica van gravar en vídeo (http://www.youtube.com/watch?v=ddql_STBwVY) un desagradable enfrontament amb Ricardo Alarcón, president de l'Assemblea Nacional. Alarcón es mostrava desorientat quan els estudiants li van preguntar de sobte per què no podien viatjar a l'estranger, dormir en hotels, rebre millors sous o fer servir el Google. El vídeo es va difondre per a tota l'Havana, va passar de mà en mà, i va perjudicar la reputació d'Alarcón en alguns cercles.

Una cosa semblant havia passat dies abans, quan les autoritats intentaven aplicar un impost sobre les propines i els sous rebuts per empleats d'empreses estrangeres. Els treballadors van protestar amb una gran escridassada quan els parlaven del nou impost, un instant que fou captat per la càmera d'un mòbil i difós immediatament a través de llapis de memòria.

Les autoritats cubanes limiten des de fa temps l'accés públic a Internet i als vídeos digitals; han retirat les antenes parabòliques no autoritzades i han reduït el número de cibercafès accessibles als cubans. A l'Havana vella només queda un cibercafé obert, fa uns anys n'hi havia tres.

Els intents governamentals de controlar l'accés a Internet són cada cop més ineficaços. Els joves asseguren que hi ha un pròsper mercat negre que dona a milers de persones connexió clandestina al món que hi ha fora del país.

Els qui disposen d'antenes parabòliques clandestines proporcionen connexions il·legals a Internet a canvi d'una quantitat o baixen pel·lícules i les venen en CD. Altres aprofiten les connexions a Internet de les empreses estrangeres i estatals. Els treballadors amb permisos per connectar-se a Internet sovint venen la seva contrasenya i el seu número d'identificació perquè altres el facin servir a la nit.

Fins i tot la principal escola d'informàtica del país, la Facultat de Ciències de la Informació, instal·lada en un recinte que abans feien servir els serveis d'espionatge cubans, s'ha convertit en focus de ciberrebels.

Els estudiants es descarreguen de tot, des dels programes més recents de televisió dels Estats Units fins a articles i vídeos que critiquen el govern, i ho fan circular a gran velocitat per tota l'illa.

Alguns periodistes joves també han creat blogs i webs utilitzant servidors d'altres països, i els seus reportatges arriben a la població a través de la xarxa digital clandestina.

Yoani Sánchez i el seu marit, Reinaldo Escobar, són els creadors de *Consenso desde Cuba*, una web amb seu a Alemanya. Una mica abans que Raúl Castro fos elegit president per substituir el seu germà Fidel, a causa d'una malaltia, Sánchez escrivia un article descrivint quin tipus de president volia. Deia que el país no necessitava un soldat, ni un líder carismàtic ni un gran orador, sinó una *mestressa de casa pragmàtica* que defensés la llibertat d'expressió i les eleccions obertes.

Després, escrivint sobre el primer discurs presidencial de Raúl Castro, criticava les seves vagues promeses de canvi, i afegia que estaven tan clares com la Pedra Rosetta quan la van trobar. Els dos articles no s'haurien pogut publicar a Cuba. *Internet s'ha convertit en l'únic terreny no reglamentat*, declarava en una entrevista.

La informació és distribuïda per lectors com en Ricardo, de 28 anys, estudiant de Filosofia de la Universitat de l'Havana, que ven llapis de memòria a altres estudiants.

Amics europeus compren memòries USB buides i altres les transporten fins a Cuba, on els llapis disponibles per canals normals són molt cars i escassos.

Ricardo dubta que el govern arribi a permetre que els ciutadans del carrer puguin arribar a tenir accés a Internet a casa seva. *És massa perillós*, opina. *El Gran Pare Estat no vol que ens informem, així que preventivament ens impedeix navegar*.

James C. McKinley Jr. *Los ciberrebeldes de Cuba desafían el control del Estado*. *The New York Times* – 20-3-2008. Traducció i adaptació de CinEscola.

Activitats

1. Investigueu quina és la situació a Cuba i quines són les característiques del règim cubà.
2. Visioneu el fragment que apareix al Youtube i opineu sobre les respostes de Ricardo Alarcón, president del Parlament cubà, a les preguntes dels estudiants.
3. Contraposeu aquesta mena de revolta mitjançant les eines que ofereixen les tecnologies amb el model de revolta violenta.

4. Què deu voler dir la Yoani Sánchez quan aposta per un president que sigui una *mestressa de casa pragmàtica*?
5. Es comenten molt els aspectes negatius d'Internet, però a la vista d'aquest text que acabem de llegir, quines són les aportacions positives d'Internet en el món contemporani?

LES NOVES CARES DE LA REBEL·LIÓ

Un grup de manifestants furiosos apedrega els escuts de la policia antiavalots. Crema la bandera xinesa i surt fum de les botigues de *souvenirs* per a turistes. En les escasses imatges que arriben de Lhasa, la capital del Tibet, es distingeix el safrà de les túniques dels monjos budistes. El mateix color que fou present en els episodis sagnants del setembre de 2007 als carrers de Rangun, a Myanmar.

Igual que els birmans, els monjos tibetans van iniciar manifestacions pacífiques per reclamar llibertat. La repressió militar va fer la resta i milers de persones a Katmandú, Nova Delhi o Nova York s'enfrontaren a la policia per donar-los suport.

Els han abandonat els seus pacífics monestirs per sortir al carrer, però no són els únics. Els internautes de l'Iran i els estudiants de Veneçuela, els advocats al Pakistan o una anònima funcionària belga han protagonitzat protestes que han commogut aquests països. Les raons que les impulsen són molt diferents i complexes. Els contextos, dispars. Però aquests exemples ens diuen que les cares que hi ha darrere de les pancartes han canviat. *Hores d'ara hi ha un nou tipus de protesta que no està liderada per grups clàssics ben identificats, ja siguin ideològics, ètnics, religiosos o de classe, sinó per altres més amorfes que es mouen per valors i escapen dels estereotips*, diu l'Ivan Briscoe, especialista en Estats en crisi, de la Fundació per a les Relacions Internacionals i el Diàleg Exterior (Fride).

Aquesta tendència explicaria el fet que un grup professional amb cert poder com els jutges i advocats de Pakistan entrés en acció, deixant els seus despatxos per acabar a cops de porra pels carrers o a la presó. *Els advocats han fet més per Pakistan que tots els partits de l'oposició junts durant anys*, explica Ali Dayan Hassan, el delegat de Human Rights Watch a Islamabad.

Una de les claus per entendre com els advocats van aconseguir plantar cara al règim i aconseguir també la repulsa de la resta de grups socials fou la seva homogeneïtat, tot i que no política. Estan ben organitzats en col·legis professionals. Coneixen en profunditat les normes —i les trampes— legals. Així que quan el general Musharraf va decretar l'estat d'excepció i va escapar el Tribunal Suprem i el va voler substituir amb jutges afins, els advocats van entrar a escena.

Tampoc fou la sorollosa oposició al president Hugo Chávez, enfangada en dissensions internes, qui va parar els peus a l'artífex de la revolució bolivariana.

Jo tenia 14 anys quan Chávez va arribar al poder, explica des de Caracas Yon Goicoechea. Estudiant de dret de 23 anys, és un dels líders universitaris que va encapçalar el no a la reforma de la Constitució veneçolana que, entre altres aspectes, convertia en il·limitada la reelecció presidencial. Chávez no pot dir que representem l'oligarquia ni vincular-nos a la corrupció del passat. Som nous. Vam créixer amb ell, declara. El referèndum semblava una qüestió personal, volíem desmarcar-nos del sóc chavista o sóc antichavista. Vam apostar pel sóc ciutadà, resumeix Goicoechea.

Ni guerra, ni feixisme, Viu lliure o mor, Les dones han de decidir el seu destí, no l'Estat. Consignes més dures. Un altre escenari. Això és Teheran. El desembre de 2007 centenars d'estudiants es van manifestar a la universitat. No passa amb freqüència. Mentre el règim es reafirma amb unes eleccions legislatives que la majoria han viscut amb apatia, la llibertat es va anar generant en un altre lloc. El farsi ja és el quart idioma dels blogs d'Internet. Hi ha més de mig milió de blogs d'iranians, un tumult virtual de veus que componen una nova forma de protesta política que escapa de la censura dels ayatolàs. És molt més difícil controlar els blogs que els diaris. Hi ha 100 diaris iranians prohibits. A més, els blogs enforceixen en vincle amb l'exili, puntualitza en Briscoe.

La manera de protestar del joves d'avui és molt diferent al de la generació anterior. Els primers ho feien del mode clàssic: amb manifestacions, intentant aconseguir un canvi de règim, la revolució. Ara la intenció és lluitar per més llibertat social i política, més que per una completa revisió del sistema, diu l'Azadeh Moaveni, periodista de la revista Time i autora de Lipstick Jihad (2005), una novel·la sobre la recerca de la identitat d'una noia que, després de viure exiliada a Califòrnia, torna a un Teheran decadent.

Un dels fòrums més vius és Global Voices. El visiten unes 50.000 persones al dia. *Internet ha proporcionat una manera simple i barata de parlar sobre la injustícia a activistes i ciutadans d'arreu del món, explica Georgia Popplewell, una de les editores. Que li diguin a Marie-Claire Houard, la funcionària belga de 45 anys que al novembre de 2007 va llançar un missatge de seny des del seu ordinador personal als polítics, incapaços d'aconseguir un acord, després de nou mesos sense govern. Va rebre el suport de 35.000 compatriotes que van sortir al carrer per mostrar la seva indignació.*

Però Internet no és el paradís del nou manifestant. *Alguns governs, en països on hi ha repressió, instauren severes restriccions pel que fa a l'accés a la xarxa, com a la Xina o Cuba, aclareix Popplewell. El cas de Myanmar és paradigmàtic. La Junta militar de l'antiga Birmània va tancar a finals del 2007 les fronteres físiques i virtuals amb pany i forrellat. Només quan els monjos, un grup de gran legitimitat social, van decidir fer-se sentir, un seguit d'imatges impactants van donar la volta al món.*

La protesta dels monjos birmans va tenir un component simbòlic, *es van aixecar com la veu popular i van cridar molt l'atenció, en part a causa del gran impacte visual de les túniques de color safrà, comenta en Vicenç Fisas, director de l'Escola Cultura de la Pau. Els internautes i els monjos saben que cridar l'atenció és protestar: no sembla casual que el desafiament dels tibetans al*

govern xinès es produís quan el món sencer mirava cap a la Xina com a amfitrions dels Jocs Olímpics.

Silvia Blanco "La rebelión en el mundo tiene nuevas caras" El País 25-3-2008. Traducció i adaptació de Cinescola.

Activitats

1. Quina relació creieu que s'estableix entre les noves formes de protesta i la globalització, així com la influència planetària dels mitjans de comunicació?
2. Esteu d'acord a dir que Internet ha significat una pas endavant cap a la democratització de la informació, que el món abans i després d'Internet és diferent...? Per què?
3. Quines diferències hi ha entre la manera de rebel·lar-se dels joves d'avui i els de generacions anteriors? Expliqueu avantatges i inconvenients de les dues formes de protesta.
4. Per què la informació que hem llegit posa tant en relleu el color safrà dels monjos rebels?

CONTRACAMP: ASPECTES DIDÀCTICS PER AL PROFESSORAT

Elements de debat i relacions que es poden establir

- Dictadures polítiques.
- Atemptats contra els drets humans i les llibertats a diferents països del món.
- El poder de manipulació dels grans canals de comunicació.
- Moviment de crítica i resposta a les situacions d'opressió.
- L'amistat, l'idealisme i la solidaritat.

Objectius formatius

- Comprendre el film.
- Apropar-se a l'anàlisi del llenguatge i de les tècniques audiovisuals del film: flash-back, muntatge paral·lel i el ritme d'un film.
- Reflexionar sobre les situacions de manca de llibertat, des d'una perspectiva històrica però també actual.
- Conscienciar-se sobre la necessitat de la crítica i de l'oposició a les situacions de dictadura o de retall de les llibertats.
- Analitzar les diferents estratègies d'oposició als règims polítics opressors.

- Observar actituds de solidaritat en conflictes i situacions d'injustícia i perill.

Criteris d'avaluació

- Visionat atent, correcte i respectuós del film.
- Respondre les qüestions de comprensió i del llenguatge audiovisual de forma reflexiva i interessada.
- Capacitat per relacionar i entendre les diferents problemàtiques polítiques plantejades en el film
- Identificar els temes i subtemes de la pel·lícula.
- Lectura dels textos de la proposta didàctica i realització adequada de les activitats.
- Participació activa en els debats que es puguin suscitar.
- Expressió escrita i oral correcta de les feines proposades.

WEBS I ALTRES REFERÈNCIES

<http://www.warnerbros.es/vforvendetta/photos.html>
<http://vforvendetta.warnerbros.com/trailer.html>
<http://www.youtube.com/watch?v=LFMLGmzYoD0>
<http://www.muchochine.net/criticas/1415>
<http://www.lashorasperdidas.com/criticas/0149.htm>
http://www.youtube.com/watch?v=ddqI_STBwVY
http://www.etnografo.com/complot_de_la_polvora.htm

- Ambrós, A.; Breu, R.(2007) *Cinema i Educació*. Barcelona: Graó.
- James C. McKinley Jr. *Los ciberrebeldes de Cuba desafían el control del Estado*. *The New York Times* – 20-3-2008.
- Vicent, M. "Comandante, tengo una pregunta". *El País*. 9-2-2008.
- Joan B. Culla. *La Setmana Tràgica*. GEC.
- Romero Maura, J. (1974). *La Rosa de Fuego*. Barcelona: Grijalbo.
- Revista l'Avenç número 2. Maig de 1977. *La Setmana Tràgica*.
- Poch, R., "Represión en Tíbet" *La Vanguardia*. 16-3-2008.